21 Νοεμβρίου 1860

Άλαν Πίνκερτον και Τομ Χορν

Γιος υπαξιωματικού της αστυνομίας, ο Άλαν Πίνκερτον γεννήθηκε στη Γλασκόβη, στις 25 Αυγούστου 1819, κι έμαθε την τέχνη του βαρελοποιού. Στα 1842, βρέθηκε μετανάστης στα περίχωρα του Σικάγου των Ηνωμένων Πολιτειών, όπου δημιούργησε επιχείρηση βαρελιών. Κόβοντας ξύλα σε ένα ερημονήσι, εντόπισε μια συμμορία παραχαρακτών, τους οποίους και φρόντισε να συλληφθούν. Στα 1846, τον έκαναν σερίφη του Κέιν κι αργότερα αναπληρωτή σερίφη του Σικάγου. Στα 1850, παραιτήθηκε για να ιδρύσει την πρώτη στον κόσμο ιδιωτική αστυνομία. Η οργάνωσή του κυρίως ασχολήθηκε με τη φρούρηση των σιδηροδρόμων και απέκτησε μεγάλη φήμη, κυρίως με την αποτροπή της δολοφονίας του προέδρου Αβραάμ Λίνκολν στα 1861, στη Βαλτιμόρη, και τη σύλληψη συμμορίας που, το 1866, έκλεψε 700.000 δολάρια από την εταιρεία Άνταμς Εξπρές Κόμπανι. Στη διάρκεια του αμερικανικού εμφυλίου, είχε στήσει δίκτυο κατασκοπείας για να μαθαίνει έγκαιρα τις κινήσεις του στρατού των Νοτίων.

Η λήξη του εμφυλίου (1865) τον βρήκε πανίσχυρο και φημισμένο. Στα 1873, «φύτεψε» τον υπάλληλό του, ιδιωτικό αστυνομικό, Τζέιμς ΜακΠάρλαν, στη μυστική οργάνωση «Μόλι Μαγκουάιρ» που από το 1862 είχαν συγκροτήσει Ιρλανδοί ανθρακωρύχοι της Πενσιλβανίας (στη Δυτική Βιρτζίνια) εναντίον των αφεντικών. Το όνομα της οργάνωσης παρέπεμπε στην Ιρλανδή χήρα Μόλι Μαγκουάιρ που το 1840 είχε οδηγήσει τους ανθρακωρύχους σε εξέγερση εναντίον των άθλιων συνθηκών δουλειάς και διαβίωσης. Ο Τζέιμς ΜακΠάρλαν έζησε με τα μέλη της οργάνωσης ως το 1876, οπότε άρχισε να καταθέτει εναντίον τους. Με βάση τις καταθέσεις του, τα μέλη της οργάνωσης κατηγορήθηκαν για δολιοφθορές και δολοφονίες. Δέκα μέλη της εκτελέστηκαν και η οργάνωση διαλύθηκε. Διαλύθηκε όμως και η ιδιωτική αστυνομία του Πίνκερτον, καθώς η όλη ιστορία την αμαύρωσε. Ο ίδιος πέθανε την 1η Ιουλίου 1884, στο Σικάγο.

Εκείνη την εποχή, ο Τομ Χορν (το «Κέρατο») ήταν 24 χρόνων. Είχε γεννηθεί στις 21 Νοεμβρίου 1860, στη Μέμφιδα. Στα 14, το έσκασε από το σπίτι του για να γλιτώσει από τους συνεχείς ξυλοδαρμούς από τον βίαιο πατέρα του. Κατέληξε στη Σάντα Φε του Νέου

Μεξικού, όπου έμαθε ισπανικά αλλά και να χειρίζεται τα όπλα. Η φήμη του ως άριστου σκοπευτή τον έφερε μέλος της ιδιωτικής αστυνομίας του Πίνκερτον. Οι μονομαχίες του με οπλοφόρους τον έκαναν διάσημο. Όταν η εταιρεία του Πίνκερτον διαλύθηκε, δούλεψε στον αμερικανικό στρατό ως διερμηνέας και ιχνηλάτης και συμμετείχε στην καταδίωξη των ινδιάνων Απάτσι και του Τζερόνιμο. Μετά άνοιξε «γραφείο δολοφονιών» με έμβλημά του τη φράση «ο φόνος είναι η ειδικότητά μου». Απέκτησε ικανή πελατεία καθώς δεν τον απασχολούσε αν το υποψήφιο θύμα ήταν ληστής ή απλά κάποιος του οποίου η ύπαρξη κάποιους ενοχλούσε. Γι' αυτόν, το θέμα ήταν αν «η δουλειά άξιζε».

Ένας από τους εργοδότες του ήταν μεγαλοκτηνοτρόφος του Ουαϊόμονγκ που ήθελε να απαλλαγεί από επίμονα αγρότη ο οποίος καλλιεργούσε ένα κομμάτι γης. Η καλλιέργεια εμπόδιζε τη βοσκή των βοδιών του. Ο αγρότης βρέθηκε νεκρός με τρεις σφαίρες. Τον είχαν πυροβολήσει από απόσταση τριακοσίων γυαρδών (275 μ.). Τέτοια ευστοχία μόνο ο Τον Χορν διέθετε. Και ήταν γνωστό ότι είχε προσληφθεί από τον κτηνοτρόφο. Όμως, αποδείξεις δε υπήρχαν. Υπήρξαν στα 1903, όταν πληρώθηκε να δολοφονήσει ένα αγόρι 14 χρόνων. Ο Χορν κρεμάστηκε.

1789: Εντάσσεται στις ΗΠΑ η Βόρεια Καρολίνα ως η 12η πολιτεία τους.

1854: Γεννιέται ο πάπας Βενέδικτος 15ος (Τζιάκομο Ντέλα Τσιέζα). Εκλέχτηκε πάπας αμέσως μετά το ξέσπασμα του Α' Παγκοσμίου πολέμου και, κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων, διατήρησε πολιτική αυστηρής ουδετερότητας προσπαθώντας να ματαιώσει τις ανθρωποσφαγές. Πέθανε το 1922.

1916: Πεθαίνει ο Φραγκίσκος Ιωσήφ, αυτοκράτορας της Αυστροουγγαρίας από το 1848. Η επίθεση του στη Σερβία έγινε αφορμή να ξεσπάσει ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος. Τον

διαδέχτηκε ο μικρανιψιός του, Κάρολος Α', που εξαναγκάστηκε σε παραίτηση δυο χρόνια αργότερα με την κατάργηση της αυτοκρατορίας.

1920: Ο IRA εκτελεί 14 Βρετανούς πράκτορες κατά την πρώτη «Αιματηρή Κυριακή» της Βρετανίας, όπως έμεινε γνωστή.

1939: Σε αντίποινα για τις επιθέσεις των Γερμανών στα ορυχεία τους, οι Βρετανοί ανακοινώνουν ότι οποιεσδήποτε γερμανικές εξαγωγές γίνονταν από εμπορικά πλοία, θα εμποδίζονται.

1942: Πεθαίνει ο Νοτιοαφρικανός πολιτικός και στρατηγός των Μπόερς, Τζέιμς Χέρτζογκ. Ήταν πρωθυπουργός κατά την περίοδο 1924 - 1939 κι έχασε την θέση του, επειδή έμεινε ουδέτερος στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Οι Μπόερς όμως ήταν αδύνατο να συμμαχήσουν με τους Άγγλους εξολοθρευτές τους.

1944: Στη μάχη του Ειρηνικού, κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, οι Αμερικανοί αρχίζουν την ανακατάληψη των νησιών Γκιλμπέρ.

1991: Σβήνει και η τελευταία από τις φλεγόμενες πετρελαιοπηγές του Κουβέιτ. Ο πόλεμος με το Ιράκ είχε τελειώσει περίπου εννέα μήνες νωρίτερα.

1994: Το ΝΑΤΟ ξεκινά εναέρια επίθεση χωρίς προηγούμενο εναντίον κατεχόμενης από τους Σέρβους αεροπορικής βάσης των επαναστατών στην Κροατία. Ήταν η μεγαλύτερη τέτοιου είδους επιδρομή στην 45χρονη ιστορία της συμμαχίας.

1995: Στις ειρηνευτικές συνομιλίες στο Ντέιτον του Οχάιο, οι αντιμαχόμενοι στη Βοσνία συμφωνούν στη λήξη των αιματηρών συγκρούσεων ανάμεσά τους.

2010: Η Ντόρα Μπακογιάννη ανακοινώνει τη δημιουργία του κόμματος Δημοκρατική Συνεργασία (ΔΗ.ΣΥ) με έμβλημα ένα κλαδί ελιάς.

Η 21η Νοεμβρίου στον πολιτισμό

21 Νοεμβρίου 1783

Πετώ ντας με αερόστατο

Τα αδέρφια Ιωσήφ Μιχαήλ (1740 - 1810) και Ιάκωβος Στέφανος (1745 - 1799) Μογκολφιέ ήταν χαρτοβιομήχανοι. Ζούσαν στην προεπαναστατική Γαλλία κι είχαν μεγάλη μανία με τις εφευρέσεις. Σ' αυτούς οφείλονται το πραγματικό αλεξίπτωτο, ο υδραυλικός κριός κι άλλες επινοήσεις. Όμως, έμειναν στην ιστορία ως οι εφευρέτες του αερόστατου. Γέμιζαν ένα μπαλόνι με ζεστό αέρα ώστε να γίνεται πιο ελαφρύ από τον ατμοσφαιρικό και κατάφερναν να το ανυψώσουν. Κρεμώντας ένα καλάθι γεμάτο σάκους με άμμο, είχαν έτοιμη την πτητική τους συσκευή. Χρειάζονταν κάποιον πρωτοπόρο να δεχτεί να πετάξει με την αερόσφαιρά τους, όπως την ονόμασαν. Βρήκαν δυο: Τον Ιωάννη Πιλάτρ ντε Ροζιέ (1756 - 1785) και τον μαρκήσιο ντ' Αρλάντ. Τους εξήγησαν τον μηχανισμό: Αν ήθελαν να κατέβουν, δεν είχαν παρά να ανοίξουν το μπαλόνι από κάτω, να μπει κρύος αέρας ώστε το αερόστατο να βαρύνει. Αν ήθελαν να ξανανέβουν, θα άδειαζαν την άμμο από τα σακιά, ώστε να το ελαφρύνουν.

Το εγχείρημα έγινε στις 21 Νοεμβρίου 1783, στο Παρίσι. Ο Πιλάτρ κι ο Ντ' Αρλάντ ανυψώθηκαν στον ουρανό μέσα σε ένα στολισμένο με κορδέλες τεράστιο αερόστατο, ενώ 300.000 λαού παραληρούσαν από ενθουσιασμό. Ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που ανυψώθηκαν στον ουρανό, νικώντας τη βαρύτητα. Η περιπλάνησή τους κράτησε 25 λεπτά. Είχαν διανύσει εννιά χιλιόμετρα. Δεν μπορούσαν, όμως, να πάνε, όπου αυτοί ήθελαν. Πήγαιναν όπου ο άνεμος τους έστελνε.

Λίγες μέρες αργότερα, δυο ακόμη τολμηροί άνδρες, ένας μηχανικός κι ένας φυσικός, ανυψώθηκαν στα 3.000 μέτρα κι έκαναν επιστημονικές παρατηρήσεις. Μια από αυτές είναι ο πόνος που οι αεροναύτες αισθάνονται στα αφτιά και στα σαγόνια καθώς, στο ύψος αυτό, ο αέρας είναι αραιός.

Στα 1785, ο Πιλάτρ προσπάθησε να περάσει τη Μάγχη με αερόστατο. Όμως, το αερόστατο πήρε φωτιά. Ήταν ο πρώτος άνθρωπος που πέταξε κι ο πρώτος που σκοτώθηκε σε αεροπορικό δυστύχημα. Τη Μάγχη κατόρθωσε να την περάσει, την ίδια χρονιά, ο Ζαν Πιερ

Μπλανσάρ.

1620: Κοντά στο ακρωτήριο Κοντ, οι αρχηγοί και των 41 οικογενειών, που επέβαιναν στο πλοίο Μεϊφλάουερ, υπογράφουν τη «Σύμβαση του Μεϊφλάουερ» με την οποία οι πατέρες Πιλγκρίμοι (Προσκυνητές, διάσπαση των πουριτανών) γίνονταν οι ηγέτες της νέας αμερικανικής αποικίας.

1694: Γεννιέται ο Φραγκίσκος Μαρία Αρουέτ ή Βολταίρος όπως έμεινε γνωστός. Μεγάλος φιλόσοφος, συγγραφέας και εγκυκλοπαιδιστής, θεωρούσε υπέρτατο αγαθό την ελευθερία και υπέρτατη αρετή την ανεξιθρησκία. Αγωνίστηκε να ελευθερωθεί η Ελλάδα και γνώρισε φοβερές διώξεις, για την πολεμική του κατά του δεσποτισμού. Πέθανε το 1778.

1783: Το πρώτο αερόστατο υψώνεται στον ουρανό του Παρισιού. Εφευρέτες τα αδέρφια Ιωσήφ Μιχαήλ και Ιάκωβος Στέφανος Μογκολφιέ. Επιβάτες ο Ιωάννης Πιλάτρ ντε Ροζιέ και ο μαρκήσιος ντ' Αρλάντ. Η περιπλάνησή τους κράτησε 25 λεπτά.

1937: Πρεμιέρα στο Λένινγκραντ της 5ης Συμφωνίας του Ντμίτρι Σοστάκοβιτς. Διευθύνει ο Ευγένιος Μροβίνσκι.

2000: Πεθαίνει ο Τσέχος Εμίλ Ζάτοπεκ, ο «άνθρωπος ατμομηχανή», όπως αποκλήθηκε, μορφή των αγώνων δρόμου μεγάλων αποστάσεων. Είχε γεννηθεί στις 24 Ιουλίου 1922.